

Kunnskapsdepartementet

Vår ref: 20/13341-3

Deres ref:

Dato: 17.11.2020

Hørings svar

Vi viser til høringsbrev av 17. august 2020.

Kulturrådet har fulgt utviklingen av fremtidens skole og fagfornyelsen med interesse, og har ved flere anledninger kommet med innspill til dette arbeidet. Læreplaner vektlegger nå i større grad enn tidligere de skapende og utforskende sidene ved læring. Kulturrådet bifaller denne utviklingen.

Kulturrådet har tidligere pekt på at *skolen* er en av de aller viktigste kulturinstitusjonene og fellesarenaene som gir barn og ungdom mulighet for møter, opplevelser og erfaringer med kunst og kultur. Det er Kulturrådets oppfatning at skolen må gjøre seg relevant ved å forstå seg selv som premissleverandør for et skapende, engasjert og kritisk tenkende menneske, uavhengig av kulturell eller etnisk tilhørighet, evner og legninger.

De nye versjonene av læreplanene har til dels svært åpne tekster og kompetansemål som kan romme ulikt innhold. Dermed blir mye av ansvaret for det spesifikke faginnholdet overlatt til læreverk og lærere. Kulturrådet er bekymret for at dette åpner for at fremtidens elever vil få en opplæring der kunst og kultur ikke lenger inngår for alle, og der estetiske læreprosesser gjennom sang, musikk, teater, dans, tegning, kreativ skrivning og forming med hendene kan velges bort av lærere uten kompetanse i estetiske fag.

I strategi for praktiske og estetiske fag, *Skaperglede, engasjement og utforskertrang*, innføres det ikke kompetansekrav for å undervise i de praktiske og estetiske fagene, men det formuleres forventninger til at skole- og barnehageeierne selv skal vurdere kompetansebehov, rekruttere lærere med praktisk og estetisk kompetanse, prioritere kompetanseheving, sikre profesjonsfelleskap for lærere og tettere samarbeid med Kulturskolen.

Kulturrådet har med bekymring registrert at det ikke tas mer konkrete grep for å sikre lærekompetanse i de praktiske og estetiske fagene. I strategien *Lærerløftet* vises det til forskning som peker på en sterk sammenheng mellom lærerkompetanse og elevutbytte, og Kulturrådet mener det er avgjørende at det i det ordinære lærerutdanningsløpet finnes konkrete insentiver som sikrer en generell og gjennomgående kompetanse om kunst og kultur for alle som gjennomgår

utdanningen, og som stimulerer til at flere spesialiserer seg og velger estetiske fag som undervisnings- og masterfag.

I denne sammenheng er også barnehagene som arena for små barns mulighet for møter, opplevelser og erfaringer med kunst og kultur svært viktig, ikke minst siden det ikke er etablert infrastruktur for tilgang, slik det er i grunnskolen med Den kulturelle skolesekken.

Kulturrådet savner at retningslinjene for tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring løfter disse perspektivene eksplisitt, slik at det tydeliggjøres at ordningene skal bidra til å oppfylle målene og forventningene i strategi for praktiske og estetiske fag og i *Lærerløftet*.

Kulturrådet vil også påpeke at det er viktig at de kommunale kulturskolene, som er et skoleslag forankret i opplæringsloven, blir en del av ordningene.

Alle kommuner skal ha et *kulturskoletilbud* til barn og ungdom. I kulturmeldingen løftes kulturskolene frem som et sentralt og viktig kulturtilbud, og det gis signaler om at kulturpolitikken vil legge til rette for samarbeid mellom kulturskolen, skolefritidsordninger og frivillighet for å gi flere barn og unge muligheten til å delta i kulturskolen. Ny nasjonal strategi for praktiske og estetiske fag peker også på muligheten for tettere samarbeid mellom kulturskolen og skolen. Samtidig arbeider Norsk kulturskoleråd for at kulturskolene skal bli lokale ressursentre og en samarbeidende aktør i grunnopplæringen og kulturlivet i den enkelte kommune.

Kulturrådet betrakter kulturskolene som helt sentrale i tilbudet for barn og ungdom og støtter Norsk kulturskoleråds visjon om kulturskolen som et lokalt ressursenter, samtidig som Kulturrådet ser at kulturskolefeltet i dag er preget av flere utfordringer. Kulturskolene er preget av stor variasjon i organisering (ansettelsesformer, budsjettammer, og omfang og innhold i tilbudet). Parallelt definerer kulturskolen seg som et skoleslag som skal bidra til kvalitet i opplæringen knyttet opp til grunnskolens målsettinger. De ulike rollene kan være vanskelige å forene, og kan hindre innovasjon innenfor tilbudet og tilrettelegging som setter barns og ungdoms behov og forutsetninger i sentrum for utviklingen. Mange kulturskoler har heller ikke tilstrekkelig kunstfaglig kompetanse eller økonomi til å ha like gode tilbud innen alle kunstfag, og musikk er gjerne overrepresentert i forhold til de andre kunstfagene (samtidig som det er blant de mest populære tilbudene).

På denne bakgrunn, betrakter Kulturrådet det som svært viktig at også kulturskolene gis tilgang til og prioriteres innenfor tilskuddsordningene for lokal kompetanseutvikling.

Kulturrådet viser for øvrig til tidligere innspill og hørings svar til Kunnskapsdepartementets arbeid med fremtidens skole og fagfornyelsen.

Med hilsen

Mariann Komissar
avdelingsdirektør

Birgitte Solbu
seniorrådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk